

**ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА
ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ НА НЧ
„ПРОБУДА 1914“ ИВАЙЛОВГРАД**

ЗА 2023 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. **ВЪВЕДЕНИЕ**
- II. **ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ**
- III. **НОРМАТИВНА БАЗА**
- IV. **СИТУЦИОНЕН АНАЛИЗ**
- V. **ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ**
- VI. **МАТЕРИАЛНО ТЕХНИЧЕСКА БАЗА**
- VII. **ФИНАНСИРАНЕ**
- VIII. **ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА**
- IX. **ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ**

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Годишната Програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Пробуда 1914“ и неговите клонове в Община Ивайловград е разработена в изпълнение на чл. 26а от Закона за народните читалища /ЗНЧ/, за дейността през 2023 г.

Читалището и неговите клонове са носители на българския дух и култура. Те носят и съхраняват в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование, благотворителност и са в полза на обществото. С различните дейности, предлагат възможности на подрастващите и възрастните за осмисляне на свободното време.

Читалището е регистрирано в Министерството на културата, търговския регистър, членува в Съюза на българските читалища и редовно плаща членския си внос. Във връзка с промените в Закона за народните читалища се провеждат ежегодни отчетни събрания.

По силата на ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 330 от 15.06.2016 г.

А библиотеката при читалището е вписана в регистъра на Министерство на културата под № 680 от 22.07.2016 г.

Програмата обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети и целите, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Цели:

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови форми за тяхното развитие и предаване;

- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване на населението, чрез ускореното навлизане в дейността му на съвременни комуникационни и информационни технологии;
- Създаване на условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като съвременен център за ефективно библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Подкрепа и развитие на фестивалите на любителското изкуство.

Задачи:

- Поддържане на читалищната библиотека като съвременен информационен център чрез обновяване на библиотечния фонд с дарения, закупуване на нови книги според финансовите възможности на читалището и чрез финансиране по проекти;
- Опазване и популяризиране на културното многообразие, на нематериалното културно наследство, традициите, фолклора и развитие на техния потенциал чрез участия в регионални, национални и международни културни събития и инициативи;
- Активно участие в културния календар на общината чрез организиране на културни събития, творчески срещи, изложби и прояви, свързани с традиционния календар;
- Насърчаване на четенето, на културния обмен и организирането на инициативи с иновативен характер;
- Поддържане и обогатяване на материалната си база;
- Продължаване на установените партньорства и създаване на нови, както и съвместната дейност в различни прояви;
- Предоставяне на компютърни и интернет услуги.

III. НОРМАТИВНА БАЗА:

В изпълнение на своите задачи читалището се ръководи от:

- 3.1. Закон за народните читалища;
- 3.2. Закон за обществените библиотеки;
- 3.3. Устав на читалището;
- 3.4. Закон за културното наследство.

IV. СИТУАЦИОНЕН АНАЛИЗ:

На територията на Община Ивайловград съществува едно читалище с 6 клона. Читалището и неговите клонове на територията на общината имат изключително значение за съществуващото културно многообразие и заедно с другите институции са фактор предопределящ интелигентния растеж. Съгласно чл.21, чл.22 и чл.23 от Закона за народните читалища, финансирането на читалището се извършва с годишна държавна субсидия по държавен стандарт за бройки субсидирана численост.

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

5.1. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ:

Библиотечната дейност е една от основните в читалището и клоновете. Всяка година читалището взема участие в проекти за допълване на библиотечен фонд. Допълването на централната библиотека и тези на клоновете с книги, говори за развиване на библиотечната дейност в читалището. Библиотеките са общодостъпните информационни центрове и осигуряват на местното население библиотечно и информационно обслужване.

Благодарение на програми като „Глоб@лни библиотеки“ през последните години качеството на библиотечното и информационно обслужване в читалищната библиотека значително се повиши. Обогати се библиотечния фонд, подобри се информационното обслужване на читателите. За популяризиране дейността на библиотеката и привличане на читатели се организират и провеждат: Забавно лято, литературни състезания и четения, четене на приказки на най-малките, приемане на най-малките ученици за читатели в библиотеките, провеждане на срещи и литературни четения на новоиздадена литература и млади автори и т.н.

5.2. ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ:

Читалището си остава мястото за общуване между различните поколения. В него любителското творчество е най-силно застъпено. Основно това са клубове, школи, групи за изворен фолклор, певчески групи, театрални трупни, творчески ателиета, арт работилници. Децата и учениците са почти изцяло основното ядро на множеството художествени форми. Присъствието и участието на хора в активна работна възраст се наблюдава основно в фолклорни групи и театрален състав. В групата за стари градски песни преобладават хората в пенсионна възраст. Всичко това предопределя и характеристиката на посещаемост на читалището, както и на развитието на отделните форми на любителско творчество.

През творческия сезон 2022/2023 г., към читалището ще работят следните форми, школи и клубове:

1. Театрален състав и художествено слово;
2. Детска театрална група „Мечтатели“;
3. Танцов клуб „Карамфилчето“;
4. Група за изворен фолклор, клон Лъджа;
5. Група за стари градски песни „Незабрава“;
6. Група за автентичен фолклор, клон Свирачи;
7. Група за източнородопски песни, клон Славеево;
8. Кукерска група, клон Лъджа;
9. Коледарска група, клон Лъджа;
10. Лазарска група, клон Лъджа;
11. Лазарска група, клон Свирачи;
12. Коледарска група, клон Свирачи;
13. Школа по балет;
14. Детска вокална група;
15. Ателие - Арт работилница;
16. Ателие - С книга и песни;

17. Художествено студио;
18. Професионален режисьор.

5.2. РАБОТА ПО СОБСТВЕНИ ПРОЕКТИ И ТАКИВА В СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ:

Екипът на читалището разработва и участва в донорски проекти и програми.

- Министерство на културата обяви конкурсна сесия за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки - съвременни центрове на четене и информираност” - 2022 г. Очакваме одобрение от Министерство на културата за закупуване на книги на стойност 4 959.80 лева на НЧ “Пробуда 1914”.
- „Синенергия между хората, културното и природното наследство в общините Любимец, Ивайловград и Орестиада”. Водещата организация по този проект е община Любимец. Община Ивайловград и Народно читалище „Пробуда 1914” са партньори по проекта.
- Проект „ Похвално слово за българката” към Национален фонд култура с вх. Л1159-69 приключи успешно. Бяха изпълнени всички дейности по проекта. Предстои отчитане.
- Програма за младежта в сферата на околната среда към МОСВ. Сформирахме ЕКО Патрул към читалището и предвиждаме редица инициативи с помощта на Община Ивайловград. Както оформяне на класна стая на открито.

През 2023 г., екипът на читалището ще продължава да участва по актуални програми и проекти.

VI. МАТЕРИАЛНО ТЕХНИЧЕСКА БАЗА:

Материално-техническата база на читалището включва сграден фонд(общинска собственост), сценично облекло, оборудване и обзавеждане на библиотеки, салони, зали и други помещения.

VII. ФИНАНСИРАНЕ:

Финансирането на читалищните дейности през 2023 год. ще се извършва основно от държавната субсидия, в размер, определена по субсидираната численост за 9 броя и разпределена, съгласно изискванията на ЗНЧ. В нея са разчетени средства за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски и издръжка, както и средства съгласно ЗЗБУТ. Общинско финансиране е в дейности по културен календар, фестивали, събори и др. Кандидатстване с проекти към Министерството на културата и програми. Други източници - наеми на помещения, други наеми, членски внос, дарения и др. Основен източник за средства обаче си остава държавната субсидия, която се отпуска на читалищата чрез съответните общински бюджети.

VIII. ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА:

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред Кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от

бюджета средства през предходната година. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ:

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно-историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край. Подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантивите дарования. Уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес с получаване на нови знания. Реализирането на инициативи и проекти, ще допринесе както за обогатяване на културния живот, така и засилване ролята на читалището като доброволчески инициативи за подпомагане, особено във време на пандемия. Реализирането на планираните дейности ще се осъществяват при стриктно спазване разпоредбите на здравните власти. В програмата е предвиден вариант за онлайн провеждане на културни събития, чийто характер позволява това.

Неразделна част от програмата е Приложение № 1 - За финансиране дейността на читалището и неговите клонове в Община Ивайловград за 2023 година.

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩЕТО И
НЕГОВИТЕ КЛОНОВЕ
В ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД ЗА 2023 ГОДИНА**

МЕСЕЦ	МЕРОПРИЯТИЯ	ОРГАНИЗАТОРИ
Януари	Бабинден – възстановка на празника с участието на местни жители и самодейци по клоновете.	НЧ „Пробуда 1914” (клонове Лъджа и Свирачи) Общината
Януари	175 години от рождението на Христо Ботев (1848-1876)	НЧ „Пробуда 1914”
Януари	01.01.1878 година – 144 г от рождението на Пейо Яворов	НЧ „Пробуда 1914”
Януари	Участие на кукерска група от клон Лъджа в Фестивал на кукерски игри	НЧ „Пробуда 1914”
Февруари	14.02.2023 г – Ден на Ивайловград, виното и любовта	НЧ „Пробуда 1914” (клонове Лъджа и Свирачи) Общината
Февруари	17.02.2023 г. – Ден на добротата! Благотворителна инициатива с ЕКО Патрула „За да е чисто трябва да сме добри“	НЧ „Пробуда 1914”
Февруари	150 г .от обесването на Васил Левски ДТТ „Мечтатели“ и ТТ „Орфей 1“	НЧ „Пробуда 1914”и Общината
Февруари	Кукеровден – Кукерска група при клон Лъджа пресъздава обичая „Кукеровден“	НЧ „Пробуда 1914” Лъджа

Март	<p>1 март – баба Марта</p> <ul style="list-style-type: none"> - Легендите за баба Марта с участието на ДТТ „Мечтатели“ <p>1 март - Денят на самодееца и любителското художествено творчество „Изложба в снимки“ – разговори с бивши и настоящи ръководители на форми към читалището, както и участници.</p>	НЧ „Пробуда 1914”
Март	<p>3 март – национален празник на България. Тържествено честване.</p>	НЧ „Пробуда 1914” Общината
Март	<p>8 март – Ден на жената Благотворителен базар „С любов към мама“</p>	НЧ „Пробуда 1914”
Март	<p>21 март – Първа пролет</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организиране на състезание за най-красива икебана с пролетни цветя. 	НЧ „Пробуда 1914”
Април	<p>Седмица на детската книга и изкуства</p> <ul style="list-style-type: none"> - Походът на книгата – пътуващо сандъче! - Покана на детски автор – представяне на книга и др. - Карнавал на приказни герои! - Бал с маски! 	НЧ „Пробуда 1914” Общината
Април	<p>Лазаровден</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие на лазарските групи от клоновете Лъджа и Свирачи. 	НЧ „Пробуда 1914” Клон Лъджа Клон Свирачи
Април	<p>Великден</p> <ul style="list-style-type: none"> - Празнична програма с ДТТ „Мечтатели“, Вокална група и Балетна школа. - Работилница за рисуване и боядисване на великденски яйца! - Изложба на „ Писани яйца” - Състезание за най – здраво яйце – борец 	НЧ „Пробуда 1914” Общината
Май	<p>Майски празници на културата</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гостуващ театър - Изложба - Конкурс за рисунка 	НЧ „Пробуда 1914” и Общината

Май	11 май – ден на библиотекаря. Национална библиотечна седмица - Библиотекар за 1 ден; - Награждаване на читател на годината, най- малък читател и най-възрастен.	НЧ „Пробуда 1914”
Май	Вече съм читател – въвеждане и запознаване на първолаците с библиотеката	НЧ „Пробуда 1914”
Май	24 май – Празничен концерт по повод Деня на българската просвета и култура и славянската писменост;	НЧ „Пробуда 1914”
Юни	1 юни – ден на детето Празнична програма за децата!	НЧ „Пробуда 1914” Общината
Юни	Забавно лято- ежеседмични разнообразни мероприятия конкурси, приложна работилница, познавателни игри, забавни четения и спортни занимания за деца и възрастни.	НЧ „Пробуда 1914”
Юни до Септември	Забавен детски кът за малки деца от 1 до 8 г. в фойето на читалището	НЧ „Пробуда 1914”
Юни	Еньовден – поход с цел запознаване с билките и тяхното опазване с ЕКО Патрул към читалището.	НЧ „Пробуда 1914”
Юли	Честване по повод рождението на Румен Новаков 07.07. „Да си спомним за чичо Румен“	НЧ „Пробуда 1914” и Общината
Юли	138 години от рождението на Дора Габе Образователна игра със стихове от поетесата с деца в ученическа възраст	НЧ „Пробуда 1914”
Юли	„Ваканция с театър“ - лятна театрална школа с деца и възрастни. Репетиционен процес	НЧ „Пробуда 1914”
Август	„Ваканция с театър“ - лятна театрална школа с деца и възрастни. Репетиционен процес	НЧ „Пробуда 1914”
Септември	X – издание на Фестивала на традиционните храни, поминък и занаяти „Кулинарното наследство на Тракия.”	НЧ „Пробуда 1914” Община

Септември	138 г. От рождението на Ран Босилек	НЧ „Пробуда 1914”
Септември	„Ваканция с театър“ - Премиера	НЧ „Пробуда 1914”
Октомври	Международен ден на възрастните хора Открита спявка с група „Незабравя“	НЧ „Пробуда 1914”
Ноември	01.11.23г. – Ден на народните будители! Представление от Театрална труппа „Орфей 1“	НЧ „Пробуда 1914”
Ноември	21.11.23г.– Ден на християнското семейство Представяне на книга	НЧ „Пробуда 1914”
Декември	„Запалване” на светлините на коледната елха	НЧ „Пробуда 1914” Общината
Декември	Благотворителен коледен базар „ Усмивки за коледа“ с участието на съставите към читалището, граждани и училища	НЧ „Пробуда 1914” Общината
Декември	Коледуване на коледарските групи към клоновете на читалището – Лъджа и Свирачи	НЧ „Пробуда 1914” Общината ” Клонове Лъджа и Свирачи
Декември	Коледен концерт спектакъл. Театрални труппи, вокална група, балетна школа и танцов клуб „Карамфилчето“	НЧ „Пробуда 1914” Общината

Настоящата Програма за развитие на читалищната дейност на Народно читалище „Пробуда 1914“ Ивайловград е приета с Решение №1, Протокол №3 на заседание на Читалищното настоятелство, проведено на 07.11.2022 г.